

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษา

การศึกษาดำเนินงานการจัดการความรู้ในโรงเรียนศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาแม่ลาน้อย จังหวัดแม่ฮ่องสอน ผู้ศึกษาได้ดำเนินการดังนี้

3.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้เลือกแบบเจาะจง ประกอบด้วย 1) ผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 10 โรงเรียน โรงเรียนละ 1 คน รวม 10 คน 2) ข้าราชการและบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 10 โรงเรียน รวม 65 คน 3) คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยผู้ให้ข้อมูลคือ ประธานและรองประธานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 10 โรงเรียน โรงเรียนละ 2 คน รวม 20 คน รวมทั้งสิ้น 95 คน

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการดำเนินงานการจัดการความรู้ในโรงเรียนศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาแม่ลาน้อย จังหวัดแม่ฮ่องสอน โดยผู้ให้ข้อมูลเป็น ผู้อำนวยการสถานศึกษา ข้าราชการและบุคลากรทางการศึกษาและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยแบ่งเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 สภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 การดำเนินงานการจัดการความรู้ในโรงเรียนศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาแม่ลาน้อย จังหวัดแม่ฮ่องสอน มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) และแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

ตอนที่ 3 ปัญหาและแนวทางแก้ไข การดำเนินงานการจัดการความรู้ในโรงเรียนศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาแม่ลาน้อย จังหวัดแม่ฮ่องสอนมีลักษณะเป็นคำถามปลายเปิด

3.3 การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

ผู้ศึกษาได้สร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ ดังนี้

3.3.1 ศึกษาการดำเนินงานการจัดการความรู้ในโรงเรียนศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาแม่ลาน้อย จังหวัดแม่ฮ่องสอน จัดทำแบบสอบถามให้ครอบคลุมขอบเขตด้านเนื้อหาของเรื่องที่จะศึกษา โดยประยุกต์มาจาก “คู่มือการจัดทำแผนการจัดการความรู้ จากทฤษฎีสู่การปฏิบัติ สำนักงาน ก.พ.ร.และสถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ (2548)” และ “คู่มือการจัดการความรู้ในองค์กรการศึกษา สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (2553)”

3.3.2 นำแบบสอบถามการจัดการความรู้ในโรงเรียนศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาแม่ลาน้อย จังหวัดแม่ฮ่องสอน โดยประยุกต์มาจาก “คู่มือการจัดทำแผนการจัดการความรู้ จากทฤษฎีสู่การปฏิบัติ สำนักงาน ก.พ.ร.และสถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ (2548)” และ “คู่มือการจัดการความรู้ในองค์กรการศึกษาสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (2553)” เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อพิจารณาตรวจสอบความถูกต้อง และความครอบคลุมเนื้อหา

3.3.3 แก้ไขและปรับปรุงร่างเครื่องมือ ตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา

3.3.4 นำเครื่องมือ ชุดแบบสอบถาม เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบดัชนีความสอดคล้องและศึกษาคุณภาพของเครื่องมือด้านเนื้อหา ภาษา ว่าข้อความแต่ละข้อที่สร้างมานี้มีความสอดคล้องกับเนื้อหาหรือไม่ โดยใช้สูตรดังนี้

$$IOC = (\sum R)/N$$

IOC = ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์

$\sum R$ = คะแนนของผู้เชี่ยวชาญ

N = จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

การกำหนดคะแนน

+1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามมีความสอดคล้องกับเนื้อหานั้น

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามมีความสอดคล้องกับเนื้อหานั้น

-1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามไม่มีความสอดคล้องกับเนื้อหานั้น

3.3.5 ผลของการตรวจสอบดัชนีความสอดคล้อง จำนวน 56 ข้อ มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.67 - 1.00 ปรากฏว่าใช้ได้ทุกข้อ และนำข้อคำถามมาปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

3.3.6 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว มาจัดพิมพ์เป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์ โดยแบบสอบถามแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list)

ตอนที่ 2 การดำเนินงานการจัดการความรู้ในโรงเรียนศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาแม่ลาน้อย จังหวัดแม่ฮ่องสอน ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบประมาณค่า (Rating Scales) กำหนดค่าคะแนนให้เลือกตอบ การจัดการความรู้ในโรงเรียนศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาแม่ลาน้อย จังหวัดแม่ฮ่องสอน เป็น 5 ระดับ ดังนี้

- 5 หมายถึง มีการปฏิบัติ / เป็นจริง อยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีการปฏิบัติ / เป็นจริง อยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง มีการปฏิบัติ / เป็นจริง อยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง มีการปฏิบัติ / เป็นจริง อยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง มีการปฏิบัติ / เป็นจริง อยู่ในระดับน้อยที่สุด

เกณฑ์ในการแปลความหมายค่าเฉลี่ยการดำเนินงานการจัดการความรู้ในโรงเรียนศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาแม่ลาน้อย จังหวัดแม่ฮ่องสอน บุญชม ศรีสะอาด (2545) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	แปลผล
4.50 – 5.00	มีการปฏิบัติ / เป็นจริง อยู่ในระดับมากที่สุด
3.50 – 4.49	มีการปฏิบัติ / เป็นจริง อยู่ในระดับมาก
2.50 – 3.49	มีการปฏิบัติ / เป็นจริง อยู่ในระดับปานกลาง
1.50 – 2.49	มีการปฏิบัติ / เป็นจริง อยู่ในระดับน้อย
1.00 – 1.49	มีการปฏิบัติ / เป็นจริง อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ปัญหาและแนวทางแก้ไขการดำเนินงานการจัดการความรู้ในโรงเรียนศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาแม่ลาน้อย จังหวัดแม่ฮ่องสอน มีลักษณะเป็นคำถามปลายเปิด

3.3.7 นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์แล้วไปหาความเชื่อมั่นของเครื่องมือ โดยนำไปทดลองใช้ (Try out) กับกลุ่มประชากร คือ โรงเรียนบ้านท่าพาปั้ม จำนวน 15 คน โรงเรียนบ้านแม่เตี้ย จำนวน 15 คน รวม 30 คน

3.3.8 นำข้อมูลมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ โดยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ และใช้เกณฑ์ในการพิจารณาความเชื่อมั่นตามที่ Garrett ได้เสนอไว้ (เกียรติสุดา ศรีสุข, 2556 หน้า 144 - 152) ดังนี้

- ถ้ามีค่าตั้งแต่ 0.00 - 0.20 แสดงว่ามีความเชื่อมั่นต่ำมาก
- ถ้ามีค่าตั้งแต่ 0.21 - 0.40 แสดงว่ามีความเชื่อมั่นต่ำ
- ถ้ามีค่าตั้งแต่ 0.41 - 0.70 แสดงว่ามีความเชื่อมั่นปานกลาง
- ถ้ามีค่าตั้งแต่ 0.71 - 1.00 แสดงว่ามีความเชื่อมั่นสูง

3.3.9 นำผลการวิเคราะห์จากการหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ ซึ่งได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) โดยแบบสอบถามมีค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ เท่ากับ 0.89 แล้วนำเสนอต่อ อาจารย์ที่ปรึกษา

3.3.10 ไปจัดพิมพ์เพื่อนำไปเก็บข้อมูลต่อไป

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีวิธีการดังนี้

3.4.1 ผู้ศึกษาขอหนังสือจากประธานกรรมการบริหารหลักสูตรบัณฑิตศึกษา ประจำสาขาวิชา การศึกษา วิชาเอกการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ไปยังโรงเรียนเพื่อ ขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.4.2 ผู้ศึกษาดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ด้วยตนเอง

3.4.3 ผู้ศึกษาตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืน

3.4.4 ผู้ศึกษานำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

การวิเคราะห์การดำเนินงานการจัดการความรู้ในโรงเรียนศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพ การศึกษาแม่ลาน้อย จังหวัดแม่ฮ่องสอน โดยใช้โปรแกรมสำเร็จและวิเคราะห์สภาพปัญหา ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานการจัดการความรู้ในโรงเรียนศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพ การศึกษาแม่ลาน้อย จังหวัดแม่ฮ่องสอน ดังนี้

แบบสอบถามเกี่ยวกับการดำเนินงานการจัดการความรู้ในโรงเรียนศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพ การศึกษาแม่ลาน้อย จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ตอนที่ 1 สภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยใช้ค่าความถี่และร้อยละ

ตอนที่ 2 การดำเนินงานการจัดการความรู้ในโรงเรียนศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพ การศึกษาแม่ลาน้อย จังหวัดแม่ฮ่องสอน วิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ตอนที่ 3 ปัญหา และแนวทางแก้ไข การดำเนินงานการจัดการความรู้ในโรงเรียนศูนย์ เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาแม่ลาน้อย จังหวัดแม่ฮ่องสอน วิเคราะห์ข้อมูลโดยจัดกลุ่ม หาความถี่ และเรียงลำดับจากมากไปน้อย

เกณฑ์การวิเคราะห์

เกณฑ์ที่ใช้ในการแปลผลค่าเฉลี่ยใช้ช่วงค่าเฉลี่ยช่วงละ 0.80 ซึ่งคำนวณจากสูตรหาความกว้างของอันตรภาคชั้น (อัจฉริย์ จันทลักขณา, 2542) ดังนี้

$$i = \frac{\text{max} - \text{min}}{\text{max}}$$

โดย i หมายถึง ความกว้างของอันตรภาคชั้น
 max หมายถึง คะแนนสูงสุดในอันตรภาคชั้น
 min หมายถึง คะแนนต่ำสุดในอันตรภาคชั้น

การกำหนดค่าคะแนนในแบบสอบถาม มีค่าสูงสุด 5 คะแนน และต่ำสุด 1 คะแนน
ดังนั้น ช่วงความกว้างของอันตรภาคชั้น จึงคำนวณได้จาก

$$i = \frac{5 - 1}{5} = 0.80$$

ดังนั้น การแปลผลค่าเฉลี่ยจึงเป็นดังนี้ (อัจฉริย์ จันทลักขณา, 2542)

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.21 – 5.00 หมายถึง มีการปฏิบัติ / เป็นจริง อยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.41 – 4.20 หมายถึง มีการปฏิบัติ / เป็นจริง อยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.61 – 3.40 หมายถึง มีการปฏิบัติ / เป็นจริง อยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.81 – 2.60 หมายถึง มีการปฏิบัติ / เป็นจริง อยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00 – 1.80 หมายถึง มีการปฏิบัติ / เป็นจริง อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved